

ELS SALTS: UN ESPORT DE TOTA LA VIDA AMB PROBLEMES DE SUBSISTÈNCIA

*Oriol Marco Latres,
Responsable de l'Escola Catalana de Salts,
Federació Catalana de Natació, 1986.*

L'espectacle

És de suposar que ningú no qüestiona l'afirmació que els salts són, dins de les disciplines aquàtiques, i sense voler menysprear les altres, la disciplina més espectacular.

D'entrada, la instal·lació on es desenvolupa aquesta activitat és substancialment diferent a la resta, ja que incorpora una sèrie d'equipaments com ara les palanques o plataformes, els trampolins, les bombolles d'aire o simplement els 5 m. de fondària, que malauradament no són elements habituals en una piscina.

A més, hem d'afegir-hi una prohibició, per part dels responsables de la instal·lació, d'utilitzar tot aquest material fora dels horaris d'entrenament (si és que tenen gent que practiqui l'especialitat), fet que dóna un aspecte de risc i perill a l'activitat.

Que és una activitat espectacular és

innegable. La millor demostració segurament l'hem viscuda tots. Si mai hem anat a una piscina pública on hi ha palanques i algú, sense fer cas de les prohibicions, ha gosat pujar fins dalt per tirar-se, la reacció de tots és automàticament la de mirar amunt. Si finalment l'agosarat es tira a l'aigua, per senzill que sigui el salt o per mal realitzat que estigui, tothom hi sent en aquell moment una certa admiració, i és possible fins i tot sentir alguna exclamació d'ensurt per part de l'improvisat públic que en aquell moment omple la piscina.

A aquest fet força habitual hem d'afegir la continuació. Normalment, quan aquest "valent" surt de l'aigua es reuneix amb la resta d'amics que han anat amb ell a la piscina i és literalment entrevistat pels seus companys que volen gaudir de les sensacions que ha viscut. Aquesta experiència s'acostuma a inflar per tal de donar

major magnificència a aquest element ja de per sí prou espectacular. És habitual sentir "m'he tirat des d'una palanca de 15 metres" (la palanca que està més amunt, està a 10 m. de l'aigua), i contrasta amb aquells que, en un acte de valentia, decideixen pujar i una vegada al trampolí tornen a baixar per les escales.

Aquest cas, molt comú, té la seva explicació lògica. Quan una persona mira la palanca de 10 m. des de la vora de la piscina no la veu a 10 m. d'alçada sinó a 10 m. menys la seva pròpia alçada, i quan és a dalt no veu l'aigua a 10 m. sinó a 10 m. més la seva alçada. Així si agafem per exemple una persona de 1,70 m. d'alçada, la diferència d'ésser a baix o a dalt es de 3,40 m., cosa que fa dir als que salten que l'alçada és més gran, i als que no ho fan que quedava molt amunt.

De l'espectacularitat dels salts es po-

drien dir moltes coses, però penso que és interessant destacar dos elements molt vinculats a les experiències que tots tenim i que són molt habituals. Aquests fets a què ens referim tenen com a lligam els salts i la seva espectacularitat, però són tractats de manera diferent: un com a competició i l'altre com a "professió". Per parlar de la competició vinculada a l'espectacle, s'ha de fer referència obligada als Jocs Olímpics i als Campionats del Món de Natació, ja que són les fites esportives més importants.

Malgrat que aquestes competicions conviuen amb la resta d'esports aquàtics, cal destacar l'expectació que desperten aquestes proves, i no tan sols les finals, que normalment en qualsevol especialitat aquàtica omplen la piscina, sinó a totes hores, entrenaments inclosos, on es pot observar fàcilment gent a la graderia.

La importància que tenen els salts és coneguda pels organitzadors d'aquestes competicions, que de cap manera (des de Munic fins a Seül) han fet coincidir cap altra final amb la d'aquesta especialitat.

El problema actual d'aquest esport és el mateix que a molts d'altres; si volem un rendiment i espectacularitat màxims, s'ha de tendir cap a una major dificultat i perfeccionament, convertint així l'esportista en un treballador o professional.

He apuntat el problema de la professionalització de l'esport, però és un tema que no pretenc qüestionar ni discutir aquí, tot i que penso que ajuda a donar una idea real d'allò que succeeix actualment a la competició esportiva, i que els salts, com a tal, també hi són inclosos.

Malgrat tot, la competició de salts és

seguida per molt públic, sobretot per l'interès que desperta i pel ressò que se'n fan els mitjans de comunicació; de fet, qui no recorda noms ja mítics com el de Klaus Dibiasi o el de Greg Louganis?

Havia dit que parlaria també d'allò que coneixem com a espectacles professionals. Aquests espectacles són normalment realitzats per saltadors que troben en ells una manera de guanyar-se la vida o treure's uns diners extrems.

Bàsicament, hi ha dos tipus d'espectacles professionals, els seriosos i els còmics. Els espectacles seriosos consisteixen a fer una mostra de diferents salts amb una certa dificultat i coordinar salts entre diferents saltadors des de diferents trampolins i alçades. Aquest tipus d'espectacle s'ha pogut veure en els darrers dos estius en un famós parc aquàtic de la costa, on se n'organitzaven diàriament.

L'espectacle còmic busca, mitjançant salts i caigudes a l'aigua, fer passar

una estona entretinguda a la gent. En aquest cas, la finalitat no està en fer les acrobàcies de la manera més correcta possible, sinó buscar l'espectacularitat mitjançant les males caigudes a l'aigua, les disfresses dels saltadors i la poca convencionalitat de les capbussades que es realitzen.

Un altre espectacle que cal destacar per la seva fama mundial són els saltadors d'Acapulco, que des d'un penya-segat es capbussen al mar. Aquests saltadors són autèntics pro-

fessionals, ja que si no se'ls paga no es tiren a l'aigua, i en funció de la piscina, major és l'alçada i, per tant, la dificultat.

Un altre valor, la recreació

També constitueixen, els salts, dins tot el conjunt de les disciplines aquàtiques, l'opció recreativa més important. Aquesta afirmació pot semblar una mica exagerada, però només hem d'anar a qualsevol piscina pública, i fins i tot al mar o al riu, per veure que la gent, per tal de divertir-se, majoritàriament es tira a l'aigua.

És evident que les "capbussades" que es fan queden força allunyades de les competicions institucionalitzades de salts que tots coneixem, però com a pràctiques corporals ambdues estan clarament emparentades.

Si mai teniu l'oportunitat d'observar el comportament que segueix la gent en una piscina, veureu que la majoria dels jocs que sorgeixen de manera espontània inclouen els salts a l'aigua. És evident que hi ha variacions entre els diferents jocs (tirar-se tots a la vegada, la bomba, qui salta més lluny, a veure qui fa el que digui el rei, etc.), però sempre tenen com a rerefons la competició, que d'alguna manera determina la finalitat del salt i que difícilment podem oblidar ja que és una de les finalitats del joc.

Només he parlat dels salts com a elements lúdics que es fan en una piscina, i no seria just oblidar les competicions de natació (majoritàriament de velocitat) ni els jocs que es fan al voltant de material auxiliar, com ara pilotes (jocs que tenen alguna cosa a veure amb el water-polo), matalassos inflables o pneumàtics, que sovint

també són utilitzats en els salts com a dificultats addicionals en l'execució d'una tècnica determinada (saltar de cap i passar pel forat del pneumàtic, saltar ben lluny per caure més enllà del matalàs o bé assegut a sobre, etc.). Amb aquestes petites consideracions s'ha pretès fer prendre consciència de la importància que tenen els salts com a factor o element recreatiu inherent a la pràctica corporal que es realitza normalment a les piscines.

La importància recreativa dels salts no és cap novetat, ja que han estat adaptats un gran nombre de vegades en els programes anomenats de "natació recreativa" i tothom alguna vegada els ha emprat com a element lúdic. Amb tot el que he dit fins ara, penso que ha quedat clar el ludisme i l'agonisme que, de manera inherent, arossegava aquesta pràctica corporal. És important, com havíem destacat anteriorment, remarcar que els programes recreatius duïen incloses aquestes pràctiques, i sovint també es trobaven a d'altres com ara els educatius, on hi eren incloses com a element motivacional. Amb aquesta reflexió mínima es pretén que, si alguna vegada es realitzen activitats d'aquest tipus, no es doni més importància a l'aspecte lúdic que al salt, que és realment l'aspecte que ens determina l'activitat que es realitza.

Sempre que ens trobem un element amb més d'una qualitat podem donar més importància a l'una que a l'altra, i així incidir en aquell aspecte que ens interressi més.

Així, doncs, sembla que els salts entesos com a pràctica competitiva estan renyits amb aquest aspecte lúdic que els donàvem de manera inherent. Hem de pensar que la competició segueix exactament l'estructura lúdica

dels jocs que es realitzen normalment de forma espontània en una piscina. La competició consisteix, en última instància, a veure qui fa els salts més difícils, i en igualtat de salts, qui els fa millor (com a última finalitat, és el mateix intentar veure qui és el que arriba més lluny o qui fa un doble mortal abans d'entrar a l'aigua).

Fent una mica d'història

Com va començar tot

És difícil de poder establir quan l'home va començar a capbussar-se a l'aigua amb un sentit "esportiu", però és de suposar que quan l'home va conquerir el medi aquàtic aquesta "disciplina" va començar a prendre forma.

Si el sentit esportiu el lliguem amb el sentit lúdic i agonista del joc i de l'activitat esportiva, podem associar l'inici dels salts amb la conquesta de l'aigua.

Les primeres referències fiables de la natació entesa com a "esport" daten d'uns 1.200 anys abans de J.C. a la cultura dels Hitites. A Grècia, se sap que les pràctiques de la natació anaven lligades a les activitats nàutiques, als salts i a la immersió.

He situat "l'esport reglat" en una època determinada, però considerat com a joc (alguns autors consideren el joc com a pràctica esportiva) hem de situar-lo molt abans, quan l'home dominava el medi aquàtic. És aleshores quan se'n serveix per trobar-hi finalitats diferents, com la recreació, inherent a l'home i a l'activitat física, sobretot en el cas dels salts.

Els salts "esportius" s'han anat escampant arreu del món, i actualment han

esdevingut un element freqüent en totes les piscines. La gran quantitat d'estils, i diferents valors que se li han donat amb el temps, han fet possible que s'hagin creat diferents escoles, amb sistemes d'entrenament, tècniques i estètiques pròpies de cada lloc i que ens donen una idea de com cada país ha treballat i innovat en elements simples i comuns com són els salts.

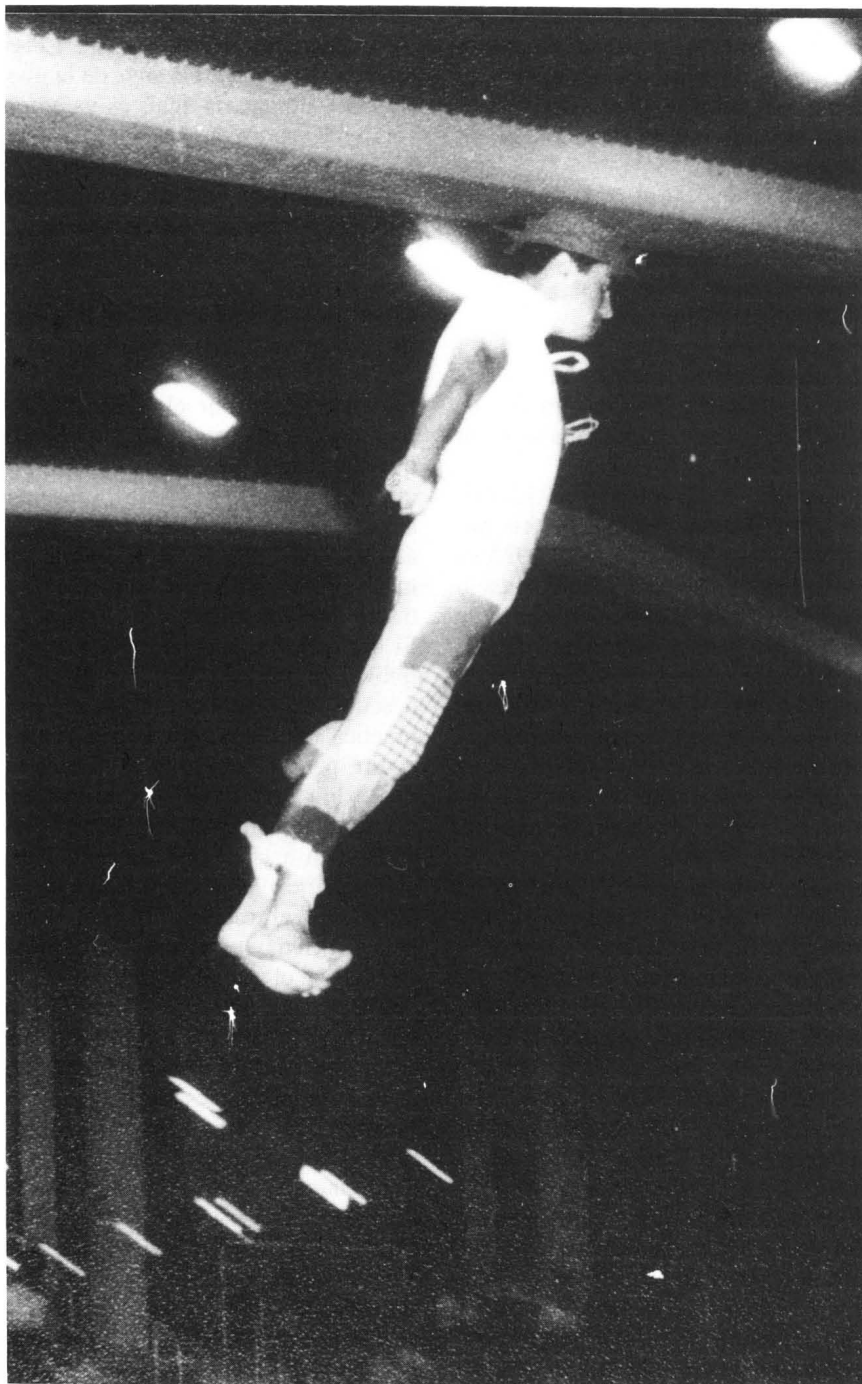
Cal destacar, per la seva importància, l'escola italiana, dominadora dels salts durant un període important; les escoles alemanya i russa, meticuloses quant a formes i entrenaments, i finalment, les innovacions de l'escola americana i la revolució que ha representat en els últims anys l'escola xinesa que canvia elements estètics i augmenta la dificultat. Entre tots fan que els salts siguin, en l'àmbit mundial, un element viu i d'evolució constant.

L'esport a casa nostra

Els salts, entesos aproximadament com ara es coneixen, van ser introduïts de la mà d'en Bernat Picornell, qui arran de la seva estada a Marsella, on va arribar a participar en diferents competicions, va poder adquirir uns coneixements tals que el van permetre d'organitzar i participar més tard a Barcelona en esdeveniments d'aquesta especialitat.

Els principis dels salts van lligats a la història del Club Natació Barcelona, que va ser el primer en disposar d'una instal·lació per realitzar-los. Aquest primer trampolí, situat a la platja i suportat per unes vigues de ferro, data de 1910, però el febrer de 1914 va desaparèixer a causa d'un temporal. Posteriorment, es va construir un nou trampolí de tres metres sobre la pedra del moll.

Hi ha, però, documents que parlen de

salts amb anterioritat. Joaquín Morera diu, en relació als segons Campionats d'Espanya de Natació: "El 5 de Septiembre de 1908 se disputa una fiesta nocturna, cuyo programa es el siguiente:

- 1º Carrera de 100 m., con faroles de efectos fantásticos.
- 2º Cucaña marítima.
- 3º Saltos desde la palanca.
- 4º Match de Water-polo.
- 5º Gran baile familiar."

D'aquesta manera queda clar que els salts existeixen a casa nostra des de principis de segle, tant com a activitat esportiva com a espectacle.

En aquesta petita introducció històrica dels salts penso que hi ha fets importants que cal destacar. El 1923 es construeix la piscina del Club Natació Barcelona, que disposa de torre de salts i que permet d'entrenar més als esportistes i adquirir una major preparació. L'any 1932 es construeixen unas instal·lacions de salts noves a la piscina municipal de Montjuïc que permeten que sorgeixin nous saltadors en poder-ne disposar tots els clubs de la ciutat.

Aquesta activitat que va començar en un únic club es va estenent, primer entre aquells que tenia més a prop, i després en àmbits més allunyats, com ara altres ciutats. Cal destacar dins l'àmbit català clubs com el C.N. Barcelona, C.N. Atlètic, C.N. Mataró, C.N. Poble Nou, C.N. Granollers, C.N. Montjuïc, C.N. Manresa, C.N. Catalunya, C.N. Terrassa, C.N. Mediterrani, C.N. Sabadell, Societat Atlètica Barcelona, i dins l'àmbit estatal clubs a les ciutats de Madrid, Les Palmes de Gran Canària, Ciutat de Mallorca, València o Orense, que van seguir aquelles primeres passes per formar equips de salts que van dispu-

tar-se els títols en els campionats d'Espanya entre els anys 1911 i l'actualitat, exceptuant els anys de la guerra civil, durant els quals es va aturar l'activitat esportiva.

Més endavant descriuré i analitzaré la situació actual que és radicalment oposada a la que acabem de veure.

Què en podem esperar d'una activitat com aquesta?

Intentaré no repetir els freqüents tòpics en els que es cau en parlar de qualsevol activitat esportiva, com ara que "prepara per a la vida", "ensenya a guanyar i perdre", etc., per buscar alguna cosa diferent que pugui ser més diferenciadora davant la resta d'activitats esportives.

Si dic que els salts són una pràctica individual, no estic fent cap mena de descobriment, però si dic que són una pràctica individual que es realitza en equip penso que mereix, almenys, una explicació. És obvi, i de tots conegut, que quan se salta d'un trampolí es fa d'un a un, i que l'execució del salt depèn exclusivament d'aquell saltador que el realitza. Aquest seria, potser, l'element que ens classificaria els salts en el grup dels esports individuals; però en activitats de risc, on la tècnica és fonamental, requereix d'un equip que ajuda a poder realitzar les dificultats i tècniques desitjades.

El paper de l'entrenador als salts és fonamental, ja que és un company d'entrenament insubstituïble. Si al llarg de tot l'entrenament no hi ha una persona que corregeixi tots els elements tècnics que es produeixen en els salts, no es podria dur a terme una activitat tècnica d'aquest tipus en l'execució de qualsevol salt. Es podria

argumentar que un saltador de qualitat té prou coneixements per saber allà on falla, però això no és del tot cert, ja que sovint els defectes només poden ser detectats mitjançant la vista, mai a través de percepcions internes. Caldria deixar clar que el saltador és qui executa el salt, però l'entrenador és qui el dirigeix amb els seus coneixements i experiència.

La confiança és una de les grans qualitats que es desenvolupen ja que si no existís mai no es podrien augmentar les dificultats. El millor exemple de confiança està en la que un saltador disposa en el seu entrenador en el moment de realitzar un salt de gran dificultat que no ha realitzat mai. El saltador roda fent el nombre de "voltes" desitjades i, quan s'han acomplert, l'entrenador crida per tal d'entrar a l'aigua. Si l'entrenador s'equivoca, tothom pot imaginar-se com és l'entrada a l'aigua ja que, qui més qui menys, ha fet alguna "planxa" a la piscina.

A més de la relació amb l'entrenador, el saltador forma part d'un equip, d'un grup de gent que entrenen junts. Aquest grup, a diferència dels nedadors, que estan absolutament aïllats, fins i tot acústicament, passen moltes hores junts, ja que el temps que transcorre entre salt i salt afavoreix la relació entre ells, sovint en forma d'ajut tècnic que permet de millorar el rendiment d'aquell que, en properes competicions, serà un adversari. Així, els adversaris a la competició són sempre companys en els entrenaments.

He de fer també alguna consideració sobre el "físic" del saltador, sense pretendre una anàlisi biotipològica o definir cap perfil. Només dir que una activitat d'aquest tipus incideix sobretot en el gran control corporal que

tenen els esportistes, ja que per a la realització dels salts requereixen uns coneixements exhaustius del propi cos, desenvolupant els mecanismes interoceptius i exteroceptius, doncs, en saltar, les percepcions tenen una gran importància.

Bons hàbits posturals, coordinació i agilitat són elements que podem trobar i definir en les característiques físiques d'un saltador.

Alguns aspectes problemàtics

Els salts han estat associats a pràctiques aquàtiques, generalment amagades sota el nom de natació, i que l'única cosa que tenen en comú és que es desenvolupen en el mateix medi, la piscina.

Aquestes pràctiques aquàtiques tenen unes problemàtiques diferents i, de totes elles, els salts presenten les més complicades.

Tothom sap que per poder saltar s'ha de disposar d'una torre de salts, la qual ha de ser sotmesa, quant a mesures, a una rígida reglamentació. Aquesta activitat no tan sols determina el material específic a utilitzar, sinó que la seguretat és un tema que també, a nivell arquitectònic, hem de supervisar.

És fàcil d'entendre que la fondària de la piscina és un element arquitectònic determinat en gran mesura per la tècnica. Tots sabem que un bon salt ben realitzat requereix d'una entrada a l'aigua el màxim de vertical i que aixequi la menor quantitat d'aigua possible. Si no deixen al saltador espai suficient per realitzar aquesta tècnica d'entrada, poden passar dues coses: que l'entrada a l'aigua sigui de menor qualitat, o bé que es puguin produir

accidents a causa de la poca fondària, amb les lesions conseqüents que pot comportar.

Per altra banda, el saltador és un esportista atípic a les piscines, ja que, utilitzant un llenguatge gràfic, no està en "remull" durant tot l'entrenament, sinó que s'està "sucant" constantment a l'aigua. Això implica haver de prendre una sèrie de mesures, sobretot encaminades a combatre el fred, com ara la col·locació de dutxes d'aigua calenta a les zones d'espera o augmentar la temperatura de l'ambient.

Relacionat també amb l'estona que s'està mullat fora de l'aigua, hi ha d'haver una sèrie de material que garanteixi la seguretat dels saltadors; així, mosaics, rajoles o vidres són sumament perillosos ja que són reliscosos i tallants, i malgrat tot continuen existint a les piscines.

He comentat aspectes de la instal·lació, però encara no s'ha dit res del material específic que s'utilitza. El diccionari diu que el trampolí és una "post flexible fixada per cada cap o només per un cap emprada en gimnàstica i natació per a augmentar l'impulsió de qui salta botant-hi damunt". Si fem cas a això, podem trobar trampolins a moltes piscines, però la majoria d'ells no tenen les condicions mínimes necessàries per practicar una especialitat d'aquest tipus. Un trampolí dels "de debò" (i amb això ens referim als que estan homologats per la F.I.N.A.) té unes normes que garanteixen el funcionament correcte i òptim de la post (determinat pel material, mesures, pes, alçada, etc.) i la seguretat de l'esportista (cantells arrodonits, superfícies antilliscants, baranes i escales segures, distàncies correctes fins a la vorera de la piscina, etc.). Mirant tot això, són molt poques les

piscines que disposen de trampolins en què es pugui dur a terme una activitat de salts amb unes garanties mínimes d'èxit.

Hem de mirar, també, per la seguretat de l'esportista, i per tant s'ha d'intentar estar al dia quant a innovacions tecnològiques. Una piscina de salts que no tingui un compressor d'aire al fons, que provoca una bombolla immensa on cau el saltador quan intenta salts arriscats i perillosos com si fos un coixí, o no tingui trampolins "en sec" amb sistemes de cinturons amb politges, no es pot considerar una instal·lació moderna.

Un salt, com qualsevol activitat esportiva, és susceptible d'estar ben o mal realitzat. Sovint, les males realitzacions són incontrolades, i per això hem de deixar uns mínims d'aigua lliure al voltant de la zona de caiguda per tal de preveure possibles accidents sobre altres persones o materials que pugui haver a l'aigua.

Amb això he intentat mostrar com, per tal de dur a terme amb unes garanties mínimes d'èxit una activitat com aquesta, aparentment senzilla, calen tota una sèrie de condicionants com ara instal·lació, materials de construcció i material específic que determinen les realitzacions tècniques que poden fer els atletes. Més endavant compararem aquestes quatre pinzellades dels requisits per fer salts amb la situació actual.

Els salts i el marc institucional. Federació de Salts?

Penso que donar als salts un tractament individual com s'ha fet fins ara és amagar la realitat, ja que els salts

estan units a una sèrie d'elements que ens condicionen tot allò que es farà.

En el primer que cal parar esment és que es realitzen en una piscina. Aquest fet elemental conduirà a mostrar-nos el perquè i la realitat de la situació actual.

Avui dia, i com a conseqüència de la tradició històrica, totes les disciplines aquàtiques (i entenem per aquestes la natació, natació sincronitzada, waterpolo i salts) estan incloses dins de la federació de natació.

Això té una lògica, sobretot amb el que fa referència als salts, ja que, com s'ha vist anteriorment, en el programa dels Campionats d'Espanya de l'any 1908 eren dues activitats que anaven unides. Aquesta unió entre ambdues competicions era força arrelada, doncs fins no fa massa anys els salts eren una prova més del calendari de la natació, com si fos, per exemple, una prova de relleus, i se celebraven sempre les competicions de salts conjuntament amb les de natació.

En els anys que la competició va funcionar d'aquesta manera, la majoria dels clubs considerats "potents" o que pretenien ser-ho dins del context estatal, havien de presentar un equip de salts a la competició, ja que, de no fer-ho, en ser una prova que puntuava el doble, no tenien oportunitat d'accedir a aquests punts. Durant aquests anys va ser quan més van proliferar les seccions de salts en els diferents clubs. Posteriorment, quan la federació va decidir separar les competicions de natació i salts, es van anar perdent els saltadors progressivament i s'ha arribat a la situació actual que, com es veurà, és certament preocupant.

D'altra banda, la federació rep un pressupost total que reparteix entre

les diferents seccions que la componen, fiscalitza l'ús que es fa d'aquests diners, sovint insuficients per als objectius marcats a llarg termini i només es fixa en els resultats que es poden obtenir en una temporada, ja que no s'acostuma a fer un seguiment exhaustiu ni de les activitats puntuals ni anuals que es plantegen.

No pretenc aquí fer una crítica al funcionament de les federacions ni de donar solucions a la situació en què es troben actualment. Aquest és un tema massa debatut i sobre el que no es pretén establir una discussió.

Els clubs, el refugi dels salts?

No podem oblidar que les piscines, en la majoria dels casos, pertanyen a clubs privats que s'autoanomenen esportius i que, en l'actualitat, sembla que hagin oblidat aquest aspecte per tal de buscar una rendibilitat, per altra banda lícita, a les piscines de la seva propietat, sovint en detriment de les seves seccions esportives.

Una activitat esportiva com la que aquí es planteja no és econòmica. Hem de pensar que el cost d'instal·lació és considerable, ja que entre el material específic i altres despeses com ara l'augment de la temperatura de l'aigua o de l'ambient, unit a què no poden haver massa persones en un mateix trampolí alhora, que es fan molt pocs salts en una hora, i que ocupen un espai d'aigua, com s'ha comentat abans, força gran (s'han de deixar uns límits de seguretat), converteixen els salts en una especialitat on es precisa molta instal·lació per a molt poca gent (encara que, com es fa a d'altres països, quan es té la instal·lació es fa d'amortitzar-la).

La política que segueixen normalment els directius és la de fer desaparèixer una secció històrica dins del món de la natació, per tal de promoure activitats que els pugin suposar major rendiment econòmic.

Bàsicament es promouen activitats com ara els cursets de natació amb un plantejament utilitari, o bé les escoles de natació (que normalment treballen amb un nombre més gran d'esportistes a la vegada), per tal de fer rendir, encara que sigui amb un major nombre d'usuaris alhora, la seva piscina.

És possible que s'hagi perdut el sentit romàntic de promoure les activitats esportives per dur a terme plantejaments més econòmics o d'empresa, dels que malauradament sembla que els salts han quedat exclosos; voldria imaginar que per manca de coneixements sobre l'activitat.

Aquesta situació que plantejo no tan sols fa referència als salts, sinó que també la resta de seccions dels clubs tenen dificultats per trobar horaris per entrenar; així, els clubs adopten cada vegada més uns plantejaments econòmics més propis d'una empresa de serveis esportius que d'un club disposat a treure un rendiment esportiu d'un material humà que es posa a les seves mans a canvi de res.

No voldria que això semblés una crítica ferotge contra els clubs, ans al contrari. Només pretenc donar a conèixer una situació que està desembocant en la desaparició d'una activitat esportiva molt arrelada en el nostre país i de reconeguda bellesa i tradició (hem de considerar que ha estat esport olímpic des de l'any 1904 a Saint Louis).

Aquesta ambigüitat que presenten els clubs envers les activitats penso que

no és dolenta, i sigui quin sigui el plantejament que facin i la decisió que prenguin, serà vàlida i ajudarà a situar correctament totes aquestes activitats sense finalitat de rendiment econòmic en el marc que els pertoqui. Si els clubs, per la seva pròpia evolució, han desestimat la possibilitat de realitzar activitats d'aquest tipus, potser fóra bo trobar un altre àmbit que se n'ocupi i que sigui capaç de mantenir l'esperit romàntic de l'esport. Ara que els clubs fan cada vegada més plantejaments d'empresa i realitzen activitats cada vegada més àmplies i amb finalitats diferents (i que malauradament encara són poques), potser les empreses seran les que s'ho jugaran a la carta dels salts i seran les que en un futur els mantindran i faran tirar endavant.

I la situació actual?

Potser amb el mot "incerta" seria la millor manera de definir una situació que, si no ha tocat fons, està a punt de fer-ho. Diem incerta perquè és difícil de saber què passarà d'aquí a uns mesos o anys, ja que queda tan sols un nucli de salts en tot Catalunya, i no es veu per enlloc una predisposició a mantenir una activitat d'aquest tipus, a excepció feta dels saltadors, és clar.

Analitzem, però, com s'ha arribat fins a aquesta situació.

Tal i com estem ara no és degut a una situació sobtada, sinó que és el resultat d'una acumulació de situacions desafortunades i de decisions que han anat prenent els qui tenien algun poder decisor sobre l'activitat, tant a nivell de clubs com a nivell federatiu. Potser la primera mala passada que

s'ha fet als salts va ser quan es van separar de les proves de natació. En principi aquest fet podia ser bo o dolent per a aquesta disciplina, però el temps ha demostrat que la separació de la natació ha comportat l'endarreriment progressiu quant a nombre de clubs i de practicants, ja que han anat minvant els pressupostos i s'ha optat per treure diners, hores i espai a les seccions de salts per promoure activi-

tats de diferents tipus de major rendibilitat.

Dos casos recents d'això són el C. N. Montjuïc i el C. N. Sabadell, que disposen d'instal·lacions cobertes per fer salts (el C. N. Sabadell disposa de l'única piscina coberta amb torre de salts completa de Catalunya) que s'estan fent malbé perquè no s'utilitzen. La no utilització d'aquestes instal·lacions obeeix al fet que s'utilitza

el vas de la piscina per fer classes d'iniciació a la natació, ja que són més rendibles.

Òbviament, l'excusa que s'ha donat no és aquesta, sinó que es tanca la instal·lació de salts per ser considerada perillosa.

Clubs sense tradició saltadora és més normal que deixessin de tenir seccions d'aquestes quan no els va caldre aconseguir aquests punts.

Un altre aspecte que ha determinat que estiguem així possiblement es degut als bons resultats obtinguts. Sembla que aquesta afirmació hagi de ser un contrasentit però m'explicaré: si amb les instal·lacions deficientes que es tenen i amb la poca gent que salta encara s'obtenen resultats destacats a nivell nacional i fins i tot internacional, per què oferir més? Segurament, si en el seu moment els resultats no haguessin acompanyat, potser algú hauria donat una empenta perquè milloressin i ara en recolliríem els fruits.

Aquesta situació és del tot inaguantable. Anem perdent cada vegada més l'esperit que fa tirar endavant, arribant a una situació on només els implicats de manera directa són els que miren de moure's en favor d'una bona disciplina esportiva en vies de desaparició.

És curiós que hi hagi una predisposició social a defensar tots aquells elements, bé siguin animals, bé siguin factors o ètnies històriques, amb problemes de supervivència, i per altra banda fets socials amb una tradició històrica de mil·lenis, com el que hem

vist fins ara, siguin a punt de desaparèixer.

Conclusions

He intentat de fer un petit repàs als salts des de diferents perspectives amb la intenció de fer arribar a tots aquells que "aguantin" fins a aquestes línies la realitat del conegut com a "parent pobre" de la natació.

La primera part d'aquest repàs tenia com a finalitat acostar aquest món tots aquells que el desconeixien; la segona part volia fer una petita anàlisi de la situació actual i de les perspectives de futur que s'intueixen. Aquest futur sembla clar, o millor fosc, ja que condueix a la desaparició d'aquesta disciplina. Potser, quan la situació sigui irreversible i ens adonem que no hi ha ningú disposat a deixar saltar a aquests acróbates i que no tenim cap representant a les grans competicions, ens preocuparem i farem reviure un esport ben mediterrani.

Sóc conscient del pèssim futur que auguro als salts, però crec ser el més realista possible en fer-ho. La desaparició

d'aquesta disciplina no la veig gaire llunyana tal i com s'esdevenen el fets. Des d'ara mateix, podrien haver dues possibles solucions que permetessin una difícil supervivència: la primera seria que els fets a què ens referim, i que depenen en gran mesura dels que podríem dir-ne "directius", donessin un gran tomb, o bé deixar morir l'activitat i fer-la revifar amb saba nova.

No veig clara la primera opció, per això sóc partidari de la segona, encara que més dràstica, doncs tinc les esperances posades en alguna de les llavors que estan dispersades i que esperen germinar. Si la situació és favorable, i perquè ho sigui han d'estar d'acord força elements, i incloc aquí elements nous apuntats anteriorment i que no han estat relacionats amb els salts fins ara, probablement es revifin i donin el nivell i la difusió que correspon a una activitat d'aquest tipus. M'agradaria fer un clam d'ajut a tots aquells que estiguin interessats en potenciar, a qualsevol nivell i plantejament, una activitat que, malgrat tingui i presenti moltes dificultats, també pot donar moltes alegries i satisfaccions.

BIBLIOGRAFIA

BAÑERES, E., SEABRA, M. de, BONET, E., *Diccionari de l'Esport, català/castellà i castellà/català*. Enciclopèdia catalana, Barcelona, 1989.

CAGIGAL, J. M., *Deporte: Espectáculo y acción*. Ed. Salvat, col·lecció "Temas clave", Barcelona, 1981.

CAGIGAL, J. M., *El deporte en la sociedad actual*. Coedició Prensa española, Magisterio español, Planeta i Editora nacional, Madrid, 1975.

DIEM, Carl, *Historia de los deportes*. Ed. Luis de Caralt, Barcelona, 1966.

Gloria Olímpica. Historia de los Juegos. El Periódico de Catalunya, Barcelona, 1986.

MORERA, Joaquín, *Historia de la natación española*. Publicaciones del Comité Olímpico Español, Madrid, 1965.

Natació. Butlletí commemoratiu del 75è aniversari del Club Natació Barcelona.
